Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
L sērija

2024/2895

21.11.2024.

KOMISIJAS REGULA (ES) 2024/2895

(2024. gada 20. novembris),

ar ko attiecībā uz *Listeria monocytogenes* groza Regulu (EK) Nr. 2073/2005

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 852/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par pārtikas produktu higiēnu ([1]) un jo īpaši tās 4. panta 4. punktu,

tā kā:

(1) Komisijas Regula (EK) Nr. 2073/2005 ([2]) noteic mikrobioloģiskos kritērijus attiecībā uz dažiem mikroorganismiem un izpildes noteikumus, kas pārtikas nozares dalībniekiem jāievēro attiecībā uz vispārīgajām un īpašajām higiēnas prasībām, kuras minētas Regulas (EK) Nr. 852/2004 4. pantā.

(2) Proti, Regula (EK) Nr. 2073/2005 izvirza pārtikas nekaitīguma kritērijus, pēc kuriem noteic produkta vai pārtikas produktu partijas pieņemamību un kurus piemēro tirgū laistiem produktiem. Minētā regula paredz pārtikas nekaitīguma kritērijus attiecībā uz mikroorganismu *Listeria monocytogenes*, kas ir nozīmīgs ar pārtiku pārnēsāts patogēns, kurš izraisa augsta līmeņa mirstību un tāpēc nopietni apdraud sabiedrības veselību. Jaunākajā ziņojumā par zoonozēm ([3]) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde ("Iestāde") konstatēja, ka 2022. gadā listeriozes gadījumu skaits cilvēkiem Savienībā bija par 15,9 % augstāks nekā 2021. gadā, un to nāves gadījumu skaits, ko 2022. gadā Savienībā izraisīja ar pārtiku pārnēsāti un *Listeria monocytogenes* izraisīti uzliesmojumi, bija viens no lielākajiem rādītājiem, par kuriem Iestādei jebkad ziņots pēdējo desmit gadu laikā. Ņemot vērā tādu listeriozes gadījumu skaita pieaugumu Savienībā, ir ļoti svarīgi, lai pārtikas nekaitīguma kritēriji attiecībā uz *Listeria monocytogenes* varētu piedāvāt augstu un konsekventu patērētāju aizsardzības līmeni visā pārtikas apritē.

(3) Risku pārtikas uzņemšanas ceļā saslimt ar listeriozi ietekmē gan patērētāju individuālā uzņēmība, gan kontaminētās pārtikas spēja balstīt *Listeria monocytogenes* vairošanos, līdz sasniegti augsti līmeņi. Zīdaiņi un tādi patērētāji, kuru imūnaizsardzība slimību, traucējumu vai medicīniska stāvokļa dēļ ir novājināta, pret *Listeria monocytogenes* ir ļoti uzņēmīgi un nedrīkst saskarties ar pārtiku, kur minētais patogēns būtu jebkādā koncentrācijā. Par citiem patērētājiem ir zinātniski atzīts, ka veselībai potenciāli kaitēt var tikai tādas pārtikas uzņemšana, kurā *Listeria monocytogenes* koncentrācija pārsniedz 100 cfu/g. Tātad lietošanai cilvēka uzturā gatava pārtika, kura nav paredzēta zīdaiņiem un nav pārtika īpašiem medicīniskiem mērķiem un kuras vidē var notikt *Listeria monocytogenes* augšana pāri robežvērtībai 100 cfu/g, visā glabāšanas laikā ir jutīga pārtikas preču grupa, uz ko būtu jākoncentrē riska mazināšanas pasākumi.

(4) Regula (EK) Nr. 2073/2005 noteic: ja vien pārtikas nozares dalībnieks ražotājs, pārliecinot kompetento iestādi, nespēj pierādīt, ka visā attiecīgās pārtikas derīguma laikā *Listeria monocytogenes* līmenis nepārsniegs robežvērtību 100 cfu/g, 25 gramos tādas lietošanai cilvēka uzturā gatavas pārtikas, kuras vidē ir iespējama *Listeria monocytogenes* augšana, kura nav paredzēta zīdaiņiem, kura nav pārtika īpašiem medicīniskiem mērķiem un vēl atrodas ražotāja tiešajā kontrolē, *Listeria monocytogenes* klātbūtni konstatēt nedrīkst. Kaut to, lai visā pārtikas glabāšanas laikā netiktu pārsniegta robežvērtība 100 cfu/g, nodrošināt nav iespējams, Regula (EK) Nr. 2073/2005 tomēr neparedz kritēriju, ko šiem pārtikas produktiem piemērot pēc tam, kad tie vairs nav ražotāja tiešajā kontrolē.

(5) Lai no lietošanai cilvēka uzturā gatavas pārtikas ražošanas līdz pat tās izplatīšanai garantētu tādas lietošanai cilvēka uzturā gatavas pārtikas, kura nav paredzēta zīdaiņiem, nav pārtika īpašiem medicīniskiem mērķiem un kuras vidē ir iespējama *Listeria monocytogenes* augšana, pārtikas nekaitīguma kritērijs "*Listeria monocytogenes* 25 g nekonstatē" būtu jāpiemēro visām situācijām, kur tirgū derīguma laikā laiž tādus pārtikas produktus, par ko ražotājs kompetentajai iestādei nav spējis pārliecinoši pierādīt, ka visā derīguma laikā *Listeria monocytogenes* līmenis nepārsniegs robežvērtību 100 cfu/g.

([1]) OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/852/oj.
([2]) Komisijas Regula (EK) Nr. 2073/2005 (2005. gada 15. novembris) par pārtikas produktu mikrobioloģiskajiem kritērijiem OV L 338, 22.12.2005., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/2073/oj).
([3]) https://doi.org/10.2903/j.efsa.2023.8442.

(6) Lai pārtikas nozares dalībnieki savu praksi un procedūras paspētu pielāgot jaunajai prasībai, šī regula nebūtu jāpiemēro agrāk kā 2026. gada 1. jūlijā.

(7) Tāpēc Regula (EK) Nr. 2073/2005 būtu attiecīgi jāgroza.

(8) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 2073/2005 I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2026. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2024. gada 20. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 2073/2005 I pielikumu 1. nodaļu (Pārtikas nekaitīguma kritēriji) groza šādi:

1) nodaļas 1.2. ierakstu aizstāj ar šādu:

Pārtikas kategorija	Mikroorganismi/ to toksīni metabolīti	Paraugu ņemšanas plāns		Robežvērtības		Analītiskā atsauces metode	Posms, uz kuru attiecas kritērijs
		n	c	m	M		
"1.2. Lietošanai gatavi produkti, kuru vidē var notikt *L. monocytogenes* augšana, izņemot produktus, kas ir paredzēti zīdaiņiem un produktus, kas ir pārtika īpašiem medicīniskiem mērķiem	*Listeria monocytogenes*	5	0	100 cfu/g (*)		EN/ISO 11290-2 (**)	Produkti, kas tirgū laisti to derīguma termiņā
		5	0	25 g nekonstatē (***)		EN ISO 11290-1	Produkti, kas tirgū laisti to derīguma termiņā

(*) Šis kritērijs ir spēkā tad, ja ražotājs kompetentajai iestādei ir spējis pārliecinoši pierādīt, ka produkta derīguma termiņā L monocytogenes līmenis tajā nepārsniegs robežvērtību 100 cfu/g. Nozares dalībnieks šajā procesā drīkst noteikt pagaidu robežvērtības, kurām jābūt pietiekami zemām, lai derīguma termiņa beigās netiktu pārsniegta 100 cfu/g.

(**) 140 mm Petri trauciņā vai trijos Petri trauciņos ar diametru 90 mm izsēj 1 ml inokulāta.

(***) Šis kritērijs ir spēkā tad, ja ražotājs kompetentajai iestādei ir spējis pārliecinoši pierādīt, ka produkta derīguma termiņā L monocytogenes līmenis tajā nepārsniegs robežvērtību 100 cfu/g.";

2) piezīmēs par testa rezultātu interpretāciju ierakstu "*L. monocytogenes* lietošanai gatavos pārtikas produktos, kas var veicināt *L. monocytogenes* augšanu, un šie produkti atrodas ražotāja tiešā kontrolē, ja ražotājs nespēj pierādīt, ka produkts visu derīguma termiņu nepārsniegs 100 cfu/g robežvērtību:

— apmierinošs, ja visi konstatētie rezultāti norāda, ka baktēriju nav,

— neapmierinošs, ja kādā no parauga vienībām konstatē baktērijas."

aizstāj ar šādu:

"*L. monocytogenes* lietošanai gatavos pārtikas produktos, kuru vidē var notikt *L. monocytogenes* augšana, ja ražotājs kompetentajai iestādei nav spējis pārliecinoši pierādīt, ka produktu derīguma termiņā *L monocytogenes* līmenis tajā nepārsniegs robežvērtību 100 cfu/g:

— apmierinošs, ja visas konstatētie rezultāti liecina, ka parauga vienībās baktērija nav atrasta,

— neapmierinošs, ja kādā no parauga vienībām ir konstatēta baktērijas klātbūtne."